

CYNHYRCHWYR CIG OEN AC EIDION CYMRU CYF

CYLCHlythyr

GAEAF 2024

Cynhyrchwyr Cig Oen a Chig Eidion Cymru yn arwain y ffordd wrth olrhain gwrthfotigau

Mae Cynhyrchwyr Cig Oen ac Eidion Cymru Cyf (WLBP) ar flaen y gad o ran ymdrechion i fynd i'r afael â phroblem fyd-eang ymwrthedd i wrthfotigau drwy arwain y ffordd wrth olrhain y defnydd o wrthfotigau mewn da byw.

Mae aelodau WLBP wedi bod yn gweithio gyda'u milfeddygon i gyfrifo faint o wrthfotigau ar gyfartaledd sy'n cael eu defnyddio ar ffermydd cig eidion, defaid a llaeth yng Nghymru gan ddefnyddio Gyfrifiannell Defnydd Gwrthficrobaidd WLBP.

Mae mesur y defnydd o wrthfotigau ar ffermydd yn rhan o Gynllun Gwarant Fferm Da Byw WLBP (FAWL). Mae adroddiadau blynyddol ar Ddefnydd Gwrthficrobaidd (AMU) yn cael eu cynhyrchu gydag Adroddiad 2022 bellach ar gael ar wefan WLBP. Bydd Adroddiad AMU WLBP 2023 ar gael ym mis Chwefror 2025.

Mae canlyniad y gyfrifiannell yn caniatáu i ffermwyr fesur eu defnydd o wrthfotigau yn effeithiol ac, os oes angen, gweithio gyda'u milfeddyg i wella iechyd anifeiliaid. Mae cadwyni cyflenwi yn gofyn fwyfwy i'w ffermwyr ddarparu data defnydd gwrthfotigau. O dan ganiatâd data llym mae'r gyfrifiannell yn caniatáu i ffermwyr rannu'r data hwn gyda'r gadwyn gyflenwi o'u dewis. Mae hyn yn lleihau dyblygu ac yn gwneud y broses o rannu data a ganiateir yn llawer haws.

Dywedodd Rheolwr Cyffredinol WLBP, Iestyn Tudur-Jones, "Mae WLBP bob amser wedi gweithio'n agos gyda ffermwyr a'r gadwyn gyflenwi wrth ddatblygu safonau FAWL neu drwy ofyn i aelodau gymryd rhan mewn mentrau newydd. Mae'r dull hwn, o lawr gwlad i fyny, yn gweithio'n llawer gwell na gosod rheoliadau ychwanegol heb ymgynghori. Bu WLBP yn cydweithio â milfeddygon,

ffermwyr a datblygwyr meddalwedd i ddatblygu system i fesur y defnydd o wrthfotigau sy'n cynhyrchu canlyniadau cywir a dilys er mwyn dilysu'r honiadau bod cynhyrchwyr da byw Cymru yn defnyddio gwrthfotigau mewn modd cyfrifol."

Mae data ar werthiant gwrthfotigau yn cael ei ddal a'i gywain trwy Gyfrifiannell AMU WLBP, sydd wedi'i ddylunio'n arbennig i'r perwyl hwn. Mae'r offeryn adrodd newydd hwn yn cynhyrchu adroddiadau safonol ar y defnydd o wrthfotigau (AMU) yn seiliedig ar fetrigau y mae'r diwydiant wedi cytuno arnynt. Mae'r canlyniadau'n cael eu mynegi fel miligramau o wrthfotigau a ddefnyddir fesul cilogram o anifail, mesuriad sy'n cael ei dderbyn gan y llywodraeth a rhanddeiliaid y gadwyn gyflenwi.

Mae ffermwyr Cymru wedi croesawu'r dull gwirfoddol hwn, sydd wedi arwain at yr hyn y credir yw'r set ddata annibynnol fwyaf o'i bath yn y DU.

Gellir gweld copi llawn o Adroddiad AMU WLBP 2022 yn: <https://www.wlbp.co.uk/cy/wlbp-annual-amu-reports/2022>

Neges gan filfeddyg ynglŷn â Deddfwriaeth BVD yng Nghymru

Bydd gweithredu deddfwriaeth Dolur Rhydd Feirysol Buchol (BVD) yng Nghymru a difa'r clefyd yn daith i ffermwyr a milfeddygon fel ei gilydd, ac mae'n hanfodol bod ffermwyr a'u milfeddygon yn ymrwymo i'r broses hon.

Mae adnabod a chael gwared ar anifeiliaid sydd wedi'u heintio'n barhaus (PI) cyn gynted â phosibl yn hanfodol wrth geisio cael gwared ar BVD ar lefel buches ac ar lefel genedlaethol. Mae'r prawf gwirio blynyddol a gynhelir ar dda ifanc trwy sgrin BVD Cymru wedi'i gynllunio i adnabod presenoldeb anifeiliaid PI mewn bches sy'n lledaenu BVD.

Fel rhan o broses barhaus, mae bwrdd Llywodraethu dros dro sy'n cynnwys WLBP, yr undebau ffermio, partneriaid cyflawni milfeddygol a ffermwyr sy'n gweithio wedi'i sefydlu ar gyfer BVD Cymru ynghyd â Grŵp Cynghori Technegol dros dro (TAG). Rôl y grŵp TAG yw mynd i'r afael â materion gweithredu deddfwriaeth BVD ar lefel ymarferol. Bydd llawer o'r gwaith yn seiliedig ar yr ymholiadau a godwyd gan ymarferwyr a ffermwyr.

Rhagwelir y bydd llawer o'r gwaith profi gwaed yn cael ei wneud yng Nghanolfan Milfeddygaeth Cymru (WVSC) yn Aberystwyth. Mae llawer o ffermydd eisoes wedi cael eu sgrinio ers lansio BVD Cymru.

Gyda'r mesurau deddfwriaethol ychwanegol yn cael eu cyflwyno ar 1 Gorffennaf 2025, mae'n hanfodol bod unrhyw ganllaw/cyngor y mae BVD Cymru yn ei gynhyrchu ar gyfer ffermwyr a milfeddygon yn gadarn ac yn ymarferol ar lefel fferm. O ystyried natur y fframwaith deddfwriaethol, sydd wedi'i bennu gan Lywodraeth Cymru, mae'n anochel bod llawer o faterion heriol o ran gweithredu ymarferol yn parhau, ac mae angen mynd i'r afael â nhw.

Yn y pen draw, wrth gwrs, fel diwydiant, rhaid i ni beidio â cholli golwg ar y nod yn y pen draw, sef cael gwared â BVD yng Nghymru.

Ewch i wefan Llywodraeth Cymru am ragor o wybodaeth: <https://www.llyw.cymru/cynllun-dileu-dolur-rhydd-feirysol-buchol-cymru-canllawiau.html>

Gareth Mulligan MRCVS
Milfeddyg (Afon Vets, De Cymru)
Cyd-aelod o dîm Iechyd da BVD
Aelod o grŵp dros dro TAG BVD Cymru

CYFATHREBU DRWY E-BOST

Dros y blynyddoedd diwethaf mae WLBP wedi bod yn cyfathrebu drwy e-bost fel ffordd effeithlon o rannu gwybodaeth bwysig gyda'n haelodau. Wrth i ni barhau i anfon anfonebau a gohebiaeth drwy e-bost, ychwanegwch ni at eich 'rhestr ddiogel' os gwelwch yn dda. Rydyn ni hefyd yn croesawu gwybodaeth drwy negeseuon testun a WhatsApp.

Ebost: info@fawl.co.uk
Negeseuon testun / WhatsApp: 07389 707016.

Mae Aelodau FAWL wedi'u heithrio o'r Rhif Ardystio Milfeddygol (VAN)

Gallwch ddefnyddio aelodaeth o Gynllun Gwarant Fferm Da Byw (FAWL) fel tystiolaeth i fodloni gofynion allforio o dan Reoliad Iechyd Anifeiliaid yr UE (Rheoliad (UE) 2016/429).

Daeth rheoliad newydd yr UE i rym ar Rhagfyr 13eg, 2023. Mae hyn yn golygu bod yn rhaid i unrhyw ffermydd sy'n cynhyrchu anifeiliaid neu gynhyrchion gan anifeiliaid neu gynhyrchion eginol i'w hallforio i'r UE (neu symudiadau i Ogledd Iwerddon o dan amodau Protocol Gogledd Iwerddon) fod yn destun ymweliadau milfeddygol 'rheolaidd'.

Dim ond os ydynt yn darparu anifeiliaid neu gynhyrchion perthnasol i'w hallforio i'r UE neu symudiadau i Ogledd Iwerddon y mae angen i ffermwyr gydymffurfio â'r gofyniad hwn.

Mae WLBP yn falch o gadarnhau bod bod yn rhan o gynllun FAWL yn rhoi'r gallu i aelodau gydymffurfio â'r gofyniad newydd hwn gan fod y cynllun yn gymwys fel cynllun sicrwydd cydnabyddedig. Felly, nid oes angen Rhif Ardystio Milfeddygol (VAN).

Rhaid i unrhyw un sydd ddim yn dod o fewn y categori o fod yn rhan o gynllun sicrwydd cydnabyddedig ddefnyddio'r amser sydd ar gael i naill ai eithrio eu hanifeiliaid neu gynhyrchion o allforio i'r UE, ymuno â chynllun sicrwydd fferm cydnabyddedig neu gael datganiad milfeddygol priodol – Rhif VAN.

WLBP – Cyfryngau Cymdeithasol

@WLBProducers

Welsh Lamb and Beef Producers
Cynhyrchwyr Cig Oen Ac Eidion Cymru

Instagram

WLBProducers

Mae eich manylion yn cyfrif

Dros y 12 mis diwethaf, ymwelwyd â'n gwiriwr gwe FAWL dros 226,000 weithiau. Defnyddir y gwiriwr yn bennaf gan farchnadoedd da byw, lladd-dai, canolfannau casglu, prynwyr da byw, masnachwyr amaethyddol ac awdurdodau lleol.

Mae'r busnesau hyn yn defnyddio'r gwiriwr gwe i gadarnhau statws sicrwydd presennol / byw aelodau FAWL. Mae'r gwiriadau hyn yn hanfodol os ydyn nhw'n prynu da byw Gwarant Fferm o Gymru neu am ddod o hyd i aelodau sy'n elwa o gael eu cydnabod gan asiantaethau fel ASB Cymru (Yr Asiantaeth Safonau

Bwyd) ar gyfer cydnabod bwyd anifeiliaid. Mae hyn yn golygu y bydd llai o arolygiadau awdurdodau lleol ar gyfer aelodau FAWL.

Mae'n bwysig bod gennym eich manylion cywir. Os oes unrhyw newidiadau neu ychwanegiadau yn eich manylion fferm h.y. rhif daliad (CPH), daliadau ychwanegol, enw masnachu neu gyfeiriad, rhowch wybod i ni gan y gallai hyn effeithio ar eich gallu i werthu stoc fel stoc gwarantedig. Cysylltwch â ni: 01970 636688 neu e-bostiwch info@fawl.co.uk

Bydd Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol Cynhyrchwyr Cig Oen a Chig Eidion Cymru Cyf yn cael ei gynnal yn rhithiol (dros TEAMS) ar 12 Rhagfyr 2024, dydd Iau am 2.00pm i ystyried yr Agenda canlynol:

- Ymddiheuriadau am absenoldeb
- Derbyn ac, os ystyrir yn addas, mabwysiadu'r cyfrifon ariannol blynyddol a'r adroddiad ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31.03.2024 (darnau o'r cyfrifon fel isod).
- Penodi Cyfarwyddwyr – David Bebb Evans a Dafydd Jones yn ymddeol drwy gylchdro ac yn cynnig eu hunain i'w haillethol. (Gellir dod o hyd i ffurflen enwebu ar gyfer darpar gyfarwyddwyr trwy glicio ar y ddolen ddigidol neu cysylltwch â'r swyddfa fel isod i ofyn am gopi caled).
- Penodi cyfrifwyr adrodd – WR Partners, cyfrifwyr yn cynnig eu hunain i gael eu haillethol.
- Unrhyw fater arall

Alice James
Ysgrifennydd y Cwmni
Tachwedd 18, 2024

Nodwch, os hoffech fynychu'r Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol yn rhithwir dros TEAMS, gofynnwch am y ddolen briodol drwy e-bostio info@wlbp.co.uk.

Os hoffech gopi llawn o gyfrifon ariannol y flwyddyn a ddaeth i ben 31.03.2024, anfonwch e-bost at info@wlbp.co.uk.

<https://shorturl.at/EmCOG>

DATGANIAD O INCWM CYNHWYSFAWR (£000s)

	2024	2023
Trosiant	2234	1758
Cost Gwerthiannau	-2084	-1574
Elw Gros	150	184
Costau Gweinyddol	-140	-164
Llog Derbyniadwy	24	0
Trethiant	-20	-13
Elw ar gyfer y Flwyddyn	14	7

MANTOLEN (£000s)

	2024	2023
Asedau Sefydlog	31	36
Asedau Cyfredol		
Arian parod yn y banc	1420	1640
Dyledwyr	242	198
	1662	1838
Credydwyr	-929	-1124
Asedau Cyfredol Net	733	714
	764	750

CYFALAF A CHRONFEYDD

Rhannu Cyfalaf	2	2
Cronfeydd	762	748
	764	750

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Er Sylw Ceidwaid Defaid: Llywodraeth Cymru yn newid dyddiad y Stocrestr Flynyddol

Dim ond nodyn i'ch atgoffa bod Llywodraeth Cymru wedi newid dyddiad y Stocrestr Flynyddol i 1 Rhagfyr. Mae'r Cynllun Gwarant Fferm Da Byw wedi'i ddiweddarau i gynnwys y newid hwn fel a ganlyn:

Cofnod Diadelloedd Defaid	1d ***	D		
			Rhaid cadw cofrestr diadelloedd ar y fferm yn unol â deddfwriaeth berthnasol gyfredol. Rhaid gwneud rhestr bob blwyddyn o'r defaid oedd ar ddaliadau ar 1 Rhagfyr . Rhaid cofnodi'r holl fanylion am adnabod, marwolaethau a symud: Manylion Adnabod – O fewn 36 awr i dagio'r oen (fel yn 1c uchod) Marwolaethau – O fewn 36 awr i ddarganfod marwolaeth. Rhaid i'r cofnod gynnwys dull o waredu'r carcass a manylion adnabod perthnasol. Symud – O fewn 36 awr i'r symud ac adrodd i EID Cymru (neu 48 awr os defnyddir Pwynt Cofnodi Canolog). Rhaid i'r manylion gynnwys y dyddiad, nifer y defaid a'u manylion adnabod, eu man cychwyn a phen y daith.	Cyfeiriwch at gyhoeddiad Llywodraeth Cymru – Canllaw i Geidwaid – Rheolau ar gyfer Adnabod Defaid a Geifr – Adran 4 (Gweler uchod am ddolen) Argymhellir defnyddio pecyn cofnodion symudiadau ar-lein WLBP, llyfr cofnodion addas fel Llyfr Cofnodion Defaid a Geifr Llywodraeth Cymru neu wasanaeth ar-lein EID Cymru

WLBP yn cymryd rhan yn Adolygiad Sicrwydd Fferm y DU

Cefndir

Yn gynharach eleni comisiynwyd adolygiad annibynnol ar y cyd gan Undeb Cenedlaethol y Ffermwr (NFU) a'r Bwrdd Datblygu Amaethyddiaeth a Garddwriaeth (AHDB), ynghyd ag NFU Cymru, Undeb Ffermwr Ulster (UFU) ac NFU yr Alban (NFUS), i ffurfio rhan o grŵp arweinyddiaeth yr Adolygiad Sicrwydd, sydd â chyfrifoldeb cyffredinol am ei gyflawni.

Mae Adolygiad Sicrwydd y DU ledled y diwydiant wedi canolbwyntio ar addasu sicrwydd at ddibenion gwahanol mewn byd ar ôl Brexit.

Ei nod oedd ceisio cael adborth gan bob ffermwr, crofftwr a thyfwr am bob cynllun sicrwydd fferm gyda'r bwriad o chwyldroi'r sicrwydd o'r fferm i'r fforc, gan ei wneud yn addas ar gyfer y dyfodol.

Mae'r adolygiad wedi ystyried

- Sut y gall sicrwydd fferm roi gwerth yn ôl i aelodau'r cynllun
- Sut mae safonau'n cael eu datblygu i ddiwallu anghenion esblygol aelodau, y marchnadoedd maen nhw'n eu gwasanaethu, amrywiaeth y sector ac yng nghyd-destun y farchnad fyd-eang
- Sut ymgysylltir ag aelodau sicrwydd (gan gynnwys datblygu safonau), sut maen nhw'n cael eu harolygu a sut y defnyddir technoleg mewn sicrwydd nawr ac yn y dyfodol
- Sut y gall a sut y dylai cynlluniau sicrwydd gyd-fynd â rheoliadau a chynlluniau'r llywodraeth i wasanaethu aelodau orau

Comisiynwyr

Penododd y grŵp bedwar comisiynydd sy'n gyfrifol am osod cylch gorchwyl a llinell amser i sicrhau bod y broses yn darparu canlyniadau clir i'r diwydiant. Y comisiynwyr a benodwyd i gynnal yr adolygiad oedd:

- Dr David Llewellyn CBE (prif gomisiynydd) – cyn Is-Ganghellor Prifysgol Harper Adams
- James Withers – cyn Brif Swyddog Gweithredol Bwyd a Diod yr Alban
- Mark Suthern – Cadeirydd Ymddiriedolwyr Rhwydwaith y Gymuned Ffermio (FCN)
- Katrina Williams – cyn Was Sifil ym maes llunio Polisi a gweithredu deddfwriaeth

Mae'r Comisiwn wedi atgyfnerthu'r angen am ymgysylltiad da â'r diwydiant

yn ogystal â thryloywder trwy gydol y broses. Mae'r comisiynwyr wedi cynnal eu hadolygiad drwy ymgysylltu wyneb yn wyneb mewn digwyddiadau allweddol yn y diwydiant, arolwg a phroses ymgynghori.

Cefnogwyd y comisiynwyr gan Promar International a Supply Chain InSites (SCI) yn yr adolygiad, gan sicrhau tryloywder ac annibyniaeth.

Roedd yr adolygiad yn cynnwys y prosesau canlynol:

- Ciplun o Safonau Sicrwydd Fferm y DU
- Mynegi anghenion y sector
- Galw am farn ffermwr
- Galw am safbwyntiau o'r gadwyn gyflenwi

Bydd y Comisiynwyr yn darparu eu hadborth a'u hargymhellion ar ddiwedd 2024.

Y Tafod Glas

Adnabod yr arwyddion

Mae'r tafod glas seroteip 3 (BTV-3) yn cylchredeg yn nwyrain Lloegr. Mae'r Asiantaeth Iechyd Anifeiliaid a Phlanhigion (APHA) a Defra wedi datgan parthau tafod glas sy'n rhychwantu sawl sir i helpu i reoli'r clefyd rhag lledaenu ymhellach. Gallwch ddarganfod mwy a gwirio a ydych mewn parth tafod glas trwy ymweld â www.gov.wales/bluetongue.

Mae'r Tafod Glas yn glefyd hysbysadwy ac mae dyletswydd gyfreithiol i gofnodi achosion ohono. Nid oes gennych hawl i symud unrhyw anifail sy'n dangos yr arwyddion clinigol hyn ac os byddwch yn gweld yr arwyddion hyn mae'n rhaid i chi hysbysu APHA.

Arwyddion clinigol i sylwi arnyh nhw mewn gwartheg

- blinder • briwiau a chroen caled o gwmpas y ffröenau a'r geg • llid yr amrannau (conjunctivitis) a staen dagrau amlwg • cochni ar y geg, y llygaid a'r trwyn • cochni ar y croen uwchben y carn ac yn yr hollt • llif o'r trwyn • cochni a briwiau ar y tethi • twymyn • cynhyrchu llai o laeth • ddim yn bwyta • erthylliadau, ffetysau wedi'u hanffurfio, a lloi yn cael eu geni'n farw. Gall gwartheg llawn dwf yn heintus am sawl wythnos gan ddangos ychydig arwyddion o'r clefyd yn unig, neu ddim arwydd o gwbl. Mae gwybed sy'n brathu yn aml yn eu ffafrio hwy o ran lletya (factorau feirws y tafod glas).

Arwyddion clinigol i sylwi arnyh nhw mewn defaid

- wlsrau neu friwiau yn y geg a'r trwyn • llif o'r llygaid neu'r trwyn a glafoeri o'r geg • chwydd yn y gwefusau, y pen a'r gwddf • gwres a phoen ar y croen rhwng y goes a'r carn Mae arwyddion clinigol eraill yn cynnwys:
- dim archwaeth bwyd a cholli pwysau • croen coch o ganlyniad i waed yn casglu o dan yr wyneb
- twymyn • cloffni ac amharodrwydd i symud • problemau anadlu
- erthylliadau, ffetysau wedi'u hanffurfio, a marw-enedigaethau • marwolaeth

Arwyddion clinigol mewn lloi a wŷn

Gall lloi a wŷn gael eu heintio â'r tafod glas cyn eu geni os yw'r fam wedi'i heintio tra'n feichiog. Gall arwyddion o'r haint gynnwys:

- lloi wedi eu geni yn fach, gwan, wedi'u hanffurfio neu'n ddall. • lloi yn marw o fewn ychydig ddyddiau i gael eu geni • lloi yn cael eu geni'n farw

Darganlyddwch fwy o wybodaeth a sut i adrodd am y tafod glas drwy ymweld www.gov.wales/bluetongue